

Zbývá tedy již jen třetí otázka, zda totiž projektovanou stavbu sluší pojímati jako přestavbu, jak to hájí stížnost, či jako podstatné změny, jak činí žal. úřad.

Pojem přestavby je ve stav. řádě pro Prahu (na rozdíl od stav. řádu pro Čechy) (§ 25 odst. 3) vymezen velmi úzce a to v ten smysl, že je to stavba, jež vyžaduje zvláště toho, aby hlavní části dosavadní stavby, jež k veřejné ulici a třídě přiléhají, byly vyměněny, odstraněny nebo posunuty. Hlavní části stavby, jež přiléhají k veřejné ulici a třídě, jsou zdi obvodové (hraniční). Přestavbou lze tedy rozuměti jen stavební úpravu, již se tyto obvodové zdi vyměňují, odstraňují neb posunují. V případě dnešního sporu nelze však důvodně tvrditi, že obvodové zdi dosavadní stavby mají býti vyměněny, odstraněny nebo posunuty. Jestliže stížnost v tomto směru namítá, že projektovaná stavba bude míti nové stropy v různých výškách, že bude nutno do zdi obvodových bourati a nově je zdít a že se mají vybourávat zdi a piliře, uvádí okolnosti, jež vesměs nasvědčují tomu, že obvodové zdi dosavadní budovy nemají býti měněny způsobem přestavbu charakterisujícím. Projektované úpravy naopak spadají pod pojem podstatných změn, jaké má na mysli § 25 odst. 4 stav. řádu. Jde-li však jen o podstatné změny, pak nemá významu, zda Novotného lávka má povahu veřejné ulice a zda sluší přihlédnouti k nové třídě, projektované v dotyčných místech přehledným plánem.

Dlužno ještě poznamenati, že z nálezů tohoto soudu stížností citovaných Boh. A 4217/24 a 7668/29 nemůže st-lka nic pro sebe vytěžiti, ježto tyto nálezy jednají o jiných otázkách, nežli které jsou dnes na sporu, kdežto nálezy Boh. A 190/20 a 958/21 jsou vybudovány na právním názoru, který stanovisko st-lčino nikterak nepodporuje. Žal. úřad posoudil tedy správně spornou úpravu jako podstatné změny, jimž — jak bylo svrchu dovozeno — přehledný plán regulační a zastavovací za dnešního, byť snad praktické regulační potřebě jen neúplně vyhovujícího stavu práva, v cestě nestojí. Námitky ve stížnosti formulované nemohly proto býti uznány důvodnými a bylo ji tedy zamítnouti.

Č. 11.557.

O b e c n í d á v k y a p o p l a t k y: I. Osvobození od dávek — věta jako I. a III. u Boh. A 10.133/32. — II. Pro léta 1927 a 1928 jsou směrodatna v Praze pravidla o dávce k nájemnému, schválená výnosem min. fin. z 21. ledna 1925, na nichž ustanovení čl. XII. vl. nař. č. 15/1928, jsouc pouhou direktivou obcím pro změnu pravidel v nich platných, nemohlo samo o sobě nic změnit. — III. Ustanovení pravidel o vybírání obecní dávky z nájemného, všeobecného vodného a za užívání stok v hl. m. Praze na léta 1929—1932 (schvál. usnes. vlády z 28. prosince 1928), podle něhož osvobození od všeob. vodného a poplatku za užívání obecních stok nevztahuje se na budovy, vyňaté z daně domovní podle č. 8 § 126 č. 76/27, není v rozporu se zákonem proto, že pro vyměřování poplatků z těchto budov není vyměřovacího základu.

(Nález ze dne 22. listopadu 1934 č. 20.840.)

Prejudikatura: ad I. Boh. A 10.133/32, 10.454/33 a tam uvedené, ad II. Boh. A 10.022/32.

Věc: Českomoravská-Kolben-Daněk, akc. spol. v Praze (adv. Dr. Jiří Chvojka z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze o všeobecné vodné a poplatek za užívání obecních stok.

Výrok: Naříkaná rozhodnutí ze dne 12. ledna 1932, 29. prosince 1931, jakož i rozhodnutí ze dne 2. ledna 1932, pokud toto se týká poplatků za rok 1928, zrušují se pro nezákonnost. Stížnost do posléz uvedeného rozhodnutí, pokud se týká poplatků za rok 1929, zamítá se pro bezdůvodnost.

Důvody: I. Úřadovna magistrátu hl. m. Prahy ve Vysočanech předsala akc. spol. Českomoravská-Kolben-Daněk obecní dávku k nájemnému z domu č. p. 159 ve Vysočanech za rok 1927 platebním listem z 15. prosince 1930 ve výši 21.434 Kč 80 h. II. Úřadovna téhož magistrátu v Karlíně předsala téže společnosti platebním listem ze 14. května 1929 obecní dávku k nájemnému z domu č. 136 v Karlíně za rok 1928 ve výši 3.876 Kč 35 h. III. Úřadovna téhož magistrátu v Libni předsala téže společnosti obecní dávku z nájemného z domu č. p. 1181 v Libni za rok 1929 platebním listem z 15. září 1930 ve výši 861 Kč 75 h, a za rok 1928 platebním listem z 2. listopadu 1929 ve výši 804 Kč 30 h.

Zem. úřad v Praze v postupu instančním zamítl odvolání, jež společnost do těchto platebních listů podala, výměry z 12. ledna 1932, 29. prosince 1931 a 2. ledna 1932.

V důvodech uvedl žal. úřad, že i objekty vyňaté z daně činžovní podle § 126 č. 8 zák. č. 76/27 Sb. jsou podrobeny všeobecnému vodnému a stočnému podle výběrčích pravidel pro rok 1927 a 1928, jež byly generelně změněny předpisy čl. I a II vl. nař. č. 15/28 Sb. (čl. XII), a podle výběrčích pravidel pro rok 1929, do nichž předpisy ty byly již pojaty. Zák. č. 76/27 Sb., jednající o úlevách daňových, nelze vztahovati na poplatky obecní, a není proto vl. nař. č. 15/28 Sb. v rozporu se zákonem. Osvobození podle § 51 zák. č. 44/27 Sb. nemůže se st-ka dovolati, ježto neběží o dávky, nýbrž o poplatky ve smyslu § 28 ob. fin. nov.

O stížnostech uvážil nss takto:

Mezi stranami není sporu o tom, že běží vesměs o předpis všeobecného vodného a poplatku za užívání obecních stok ze tří budov st-lčinyých za léta 1927, 1928 a 1929. St-ka ve všech stížnostech namítá, že budovy, z nichž bylo vyměřeno všeobecné vodné a stočné, jsou od nich osvobozeny podle § 51 zák. č. 44/27 Sb., ježto všeobecné vodné a stočné nejsou úplatami za plnění nebo výhody zvláštní, nýbrž dávkami. Námitce té nemohl soud přisvědčiti, a to z důvodů, na základě nichž v nálezech svých Boh. A 10.133/32 a 10.454/33, zabývá se podstatně stejnými námitkami, dospěl k závěru, že osvobození podle § 51 zák. č. 44/27 Sb. nevztahuje se na všeobecné vodné a poplatky za používání obecních stok, ježto nejsou obecními dávkami v užším smyslu, nýbrž poplatky ve smyslu § 28 ob. fin. nov., resp. poplatky za zvláštní výhody nebo plnění se strany obce a jejích podniků po rozumu § 51 zák. č. 44/1927 Sb., jež tohoto svého charakteru neztratily ani tím, že se

podle výběrčích pravidel pro léta 1925 až 1928 vybíraly jako součást jednotné dávky k nájemnému.

Žal. úřad posoudil předpis těchto poplatků za léta 1927 a 1928 podle pravidel o vybírání obecní dávky k nájemnému (nájemní hodnotě) v hl. městě Praze za dobu od 1. ledna 1925 do 31. prosince 1928, schválených výnosem min. financí z 21. ledna 1925 č. 2379, bera při tom zřetel na ustanovení čl. XII vl. nař. č. 15/1928 Sb., jímž pokládal pravidla ona za změněná.

Stížnost popírá, že ustanovením cit. čl. XII vl. nař. č. 15/28 Sb. byla pozměněna výběrčí pravidla platná pro rok 1927 a 1928, a namítá, že shora uvedené budovy, jsouce vůbec nebo z části podle § 126 bodu 8 zák. č. 76/27 Sb. vyňaty z daně domovní, nemohou býti ani předmětem vyměření všeobecného vodného a stočného.

Otázkou výkladu čl. XII vl. nař. č. 15/28 Sb. a jeho významu pro výběrčí pravidla v jednotlivých obcích platně vydaná, zabýval se nss ve svém nál. Boh. A 10.022/32, a dospěl v něm k závěru, že ustanovení to, jsouc pouhou direktivou obcím, jakým způsobem mají změnit výběrčí pravidla v nich platná, nemá bezprostřední účinnosti, nýbrž může se projevit toliko ve způsobu řádně usnesené a schválené změny jednotlivých obecních pravidel. Podle § 44 j. ř. odkazuje se na důvody tam uvedené. Ježto pravidla o dávce k nájemnému v Praze, schválená výnosem min. financí z 21. ledna 1925, pro léta 1927 a 1928 v tomto smyslu změněna nebyla, nemá tu ustanovení čl. XII vl. nař. č. 15/28 Sb. významu, a platí pravidla ta pro rok 1927 a 1928 ve svém původním znění.

Podle § 3 těchto pravidel neplatí se dávka z budov (místností), které jsou trvale osvobozeny od daně činžovní. Ve svém nál. Boh. A 9051/31 nss vyložil obdobné ustanovení vzorc. prav. č. 143/1922 Sb. v ten smysl, že od 1. ledna 1927 spadají pod tento předpis i budovy podle § 126 zák. č. 76/1927 Sb. z činžovní daně vyňaté. Trváje na tomto právním názoru uznal soud nař. rozhodnutí, pokud se týkají dávek za r. 1927 a 1928, za nezákonná.

Zbývá ještě pojednati o předpisu všeobecného vodného o stočného za rok 1929.

Pravidla o vybírání obecní dávky z nájemného (nájemní hodnoty), všeobecného vodného a poplatku za užívání obecních stok v hl. městě Praze na léta 1929 až 1932, schválená usnesením vlády z 28. prosince 1928, stanoví ve shodě s čl. I (§ 5) a čl. II (§ 15) vl. nař. č. 15/28 Sb., že dávka z nájemného, všeobecné vodné a poplatky za používání stok obecních neplatí se z místností, které jsou podle zákona z domovní daně vyňaty nebo od ní trvale osvobozeny, že však osvobození to se nevztahuje — pokud jde o všeobecné vodné a poplatek za užívání stok — na budovy (části budov) uvedené v § 126 č. 8 zák. č. 76/27 Sb.

Stížnost namítá, že tento předpis, resp. jemu odpovídající ustanovení čl. I v § 5 a čl. II v § 15 vl. nař. č. 15/28 Sb. nejsou kryta zákonem, ježto jediným základem vyměření těchto poplatků je nájemní hodnota, její zjištění však, ježto běží o budovy z domovní daně vyňaté, u nichž se nájemné resp. nájemní hodnota nepřiznává ani neupravuje, je vyloučeno, a jiný vyměřovací základ co do budov z daně domovní vyňatých není stanoven.

Zákon o přímých daních č. 76/27 Sb. v hlavě V., jednající o dani domovní, a v § 126 v bodě 8 prohlašuje vyňatými z daně domovní budovy (samostatně používaná křídla budov, celá patra), sloužící výlučně a trvale jako provozovny a skladiště k účelům výroby. Předpisy tyto platící výhradně jen pro obor přímých daní státních, nemají ustanovení, že by objekty vyňaté z daně domovní nesměly býti postiženy poplatky, jež mohou obce požadovati od svých poplatníků na základě své berní výsosti. Zákonem tuto berní výsost obcí upravujícím je obecní fin. novela č. 329/21 Sb. Podle § 28 této novely jsou obce oprávněny vybírat poplatky, a byla vláda zmocněna, aby vydala pro hlavní druhy vzorná pravidla, jež musí dle § 43 obsahovati i ustanovení, dle jakého měřítka se poplatek vyměřuje, tedy i ustanovení o vyměřovacím základu poplatku.

§ 1 cit. pravidel, shodný s ustanovením čl. I v § 3 odst. 1 a čl. II v § 14 odst. 1 vl. nař. č. 15/28 Sb., stanoví základ pro vyměření všeobecného vodného a poplatku za užívání obecních stok; je to nájemné nebo nájemní hodnota objektů podrobených poplatkům. Běží-li o objekty, ohledně nichž nájemné (nájemní hodnota) pro účely daně činžovní se berní správou neupravuje, plyne z berní výsosti obce, když pozitivním předpisem opak není stanoven, že si obec může tam, kde finanční úřady státní nájem resp. nájemní hodnotu neupravují, tuto nájemní hodnotu jako vyměřovací základ pro obor své finanční působnosti samostatně vyšetřiti a stanoviti. Takovou normou je předpis § 5 odst. 6 pravidel, shodný s čl. I v odst. 5 § 3 a čl. II v odst. 5 § 14 vl. nař. č. 15/28 Sb. Podle něho obec může, neposkytují-li spisy berní správy úplného podkladu pro vyměření poplatků, žádati potřebné údaje od majitelů a stanoviti vyměřovací základ samostatně. Předpis ten v této všeobecnosti nutno vztahovati i na budovy (části budov) vyňaté z daně domovní podle č. 8 § 126 zák. č. 76/27 Sb. Není proto důvodna námitka, že ustanovení pravidel, dle něhož osvobození od všeobecného vodného a poplatku za užívání obecních stok nevztahuje se na tyto objekty, není kryto zákonem proto, že pro vyměřování poplatků z těchto budov není vyměřovacího základu. Bylo proto stížnost v této části zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 11.558.

Školství: * Koná-li učitel zkoušku učitelské způsobilosti pro školy občanské ve dvou částech ve smyslu výnosu ministerstva školství a národní osvěty ze 3. září 1925 č. 55.100-I, nelze uznati uplatnění nároku na náhradu výloh ve smyslu usnesení vlády Československé republiky ze 6. dubna 1922 (výnos min. školství a nár. osvěty ze 14. června 1922 č. 2140) z důvodu cesty k vykonání první části zkoušky opožděným, byl-li tento nárok uplatněn ve 14denní lhůtě po vykonání druhé části zkoušky.

(Nález ze dne 23. listopadu 1934 č. 21.867.)

Prejudikatura: Srv. Boh. A 8704/30, 8843/30.

Věc: Adolf S. v K. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o diety.